

Past het in de loods? Ja het past!

Waarschijnlijk waren de Engelse eigenaren vooral gecharmeerd van de elegante lijnen van het schip, maar merkten ze dat de ronde romp en de zijwaarden voor het ruwe water van de Engelse kusten ongeschikt was. Daarom besloot de laatste Engelse eigenaar, Clive Wallace, de boeier begin jaren tachtig terug naar Nederland te varen. Hier werd het schip in 1983 te koop aangeboden.

Stapje voor stapje

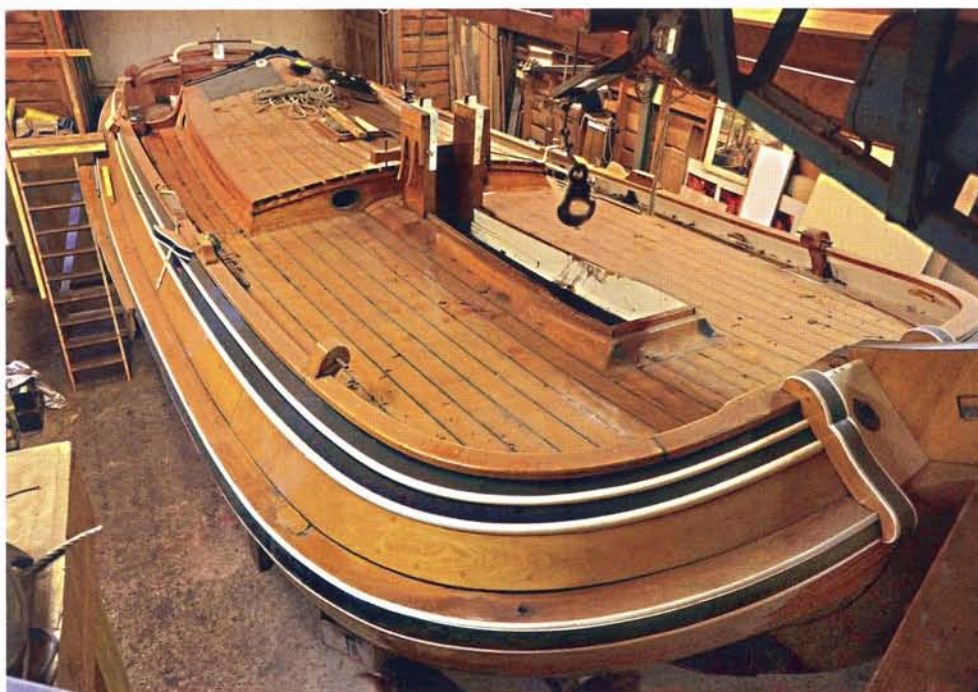
Ondertussen was de conditie sterk achteruit gegaan. Combert Burger ontfermde zich in 1991 over de boeier en begon die stapje voor stapje te restaureren. Toch zijn er nog 'genoeg' zwakke onderdelen over als Dries Verwaaijen in 1997 de volgende eigenaar wordt. Zo liet hij in de loop van de tijd het hele voorschip en de kajuit vernieuwen. Maar de meeste zorgen betroffen het achterschip. In 1997 was dit door Combert Burger in een stevige laag polyester gevat, dat het achterschip 26 jaar bijeen heeft gehouden. Het is nu verwijderd en dat het achterschip vernieuwd moet worden, lijkt geen twijfel, zie de foto. Hoe de restauratie in detail gaat verlopen zal de komende maanden blijken en daar zal de Spiegellezer van op de hoogte worden gehouden.

Fondsen

De Stichting Behoud Boeier is eigenaar sinds 2018 en heeft de benodigde fondsen voor deze restauratie bijeengebracht. De restauratie kan plaatsvinden dankzij de inspanningen van ruim 35 particuliere sponsors ('Rentmeesters en Gangmakers') en door bijdragen van Het Cultuurfonds (voormalig Prins Bernhard Fonds), het Mondriaan Fonds en Fonds Nh1816.

links: Het bakboord achterschip nadat het polyester corset is verwijderd

rechts: Het restauratieproject werd feestelijk gestart in aanwezigheid van donateurs van de Stichting, vertegenwoordigers van het Mondriaan Fonds en nazaten van de familie Bernhard

Boeier Ludana onder het mes

Wie de boeier Ludana deze zomer zag varen had waarschijnlijk niet in de gaten dat de kont bij elkaar werd gehouden door een dikke laag polyester. Op zeer overtuigende wijze waren daarop huidgangen van hout geschilderd. Maar sinds kort staat het schip in de scheepstimmerloods van Peter Schouten.

Tekst: Elisabeth Spits Foto's: Theo Kampa

Het corset van polyester was al in 1997 aangebracht als tijdelijke oplossing voor de noodzakelijke restauratie, waarvoor op dat moment het geld ontbrak. Nu kan echter begonnen worden met de noodzakelijke werkzaamheden. Doel van deze restauratie is dus een nieuw achterschip van 'eerlijk' eikenhout. Als dit in het voorjaar van 2024 klaar is, verkeert de 130 jaar oude Ludana weer in piekfijne staat. Maar eerst was het een hele operatie om het ruim tien meter lange schip in de loods van Peter Schouten in Kortenhoeft te krijgen. Een gedeelte van de deuromlijsting moest verwijderd worden voordat de boeier op zijn kant naar binnen kon worden gereden. Omdat de loods ook tien meter lang is, heeft Schouten de werkplaats met een paar meter verlengd om voldoende werkruimte te houden. Peter Schouten werkt in principe alleen

maar krijgt voor deze grote klus assistentie van Ivor van Klink, Erik Diekerhof, Combert Burger en Mees van der Ham.

Levensloop

In februari 1893 liep de boeier *Fenna* van stapel bij de werf van H. Bernhard in Amsterdam. Zeven eigenaren later – met bijbehorende andere scheepsnamen *Fortuna*, *Olga*, *Hludana* – werd het schip in 1931 als *Ludana* verkocht naar Engeland. Daar wisselde de boeier ook zeven keer van eigenaar, maar behield het de naam.

In Engelse handen heeft de *Ludana* al de nodige reparaties ondergaan. In een taxatierapport uit 1972 staat dat het onderwaterschip met blik beslagen is en berghout en stevenbalk zijn vernieuwd. En: 'recent uitgevoerde reparaties zijn kwalitatief niet zo goed als de originele bouw'.

